

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 70.779/3
van 29 december 2021

over

een ontwerp van ministerieel
besluit ‘tot wijziging van het
ministerieel besluit van
18 maart 2010 betreffende de
algemene regeling inzake
accijnzen’

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 70.779/3
du 29 décembre 2021

sur

un projet d'arrêté ministériel
‘modifiant l'arrêté ministériel
du 18 juin 2010 relatif au
régime général d'accise’

Op 23 december 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 18 maart 2010 betreffende de algemene regeling inzake accijnzen’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 28 december 2021. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Koen MUYLLE en Inge VOS, staatsraden, en Astrid TRUYENS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur en Tim CORTHAUT, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 december 2021.

*

Le 23 décembre 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté ministériel ‘modifiant l'arrêté ministériel du 18 juin 2010 relatif au régime général d'accise’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 28 décembre 2021. La chambre était composée de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État, président, Koen MUYLLE et Inge VOS, conseillers d'État, et Astrid TRUYENS, greffier.

Les rapports ont été présentés par Dries VAN EECKHOUTTE, premier auditeur et Tim CORTHAUT, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 29 décembre 2021.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“De nieuwe vereenvoudigde energiefactuur treedt in werking op 1 januari 2022. De accijnsgegevens die moeten voorkomen op de energiefactuur moeten hierop afgestemd zijn en moeten derhalve ook op 1 januari 2022 in werking (...) treden.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de minister van Financiën strekt ertoe artikel 13 van het ministerieel besluit van 18 maart 2010 ‘betreffende de algemene regeling inzake accijnzen’ te vervangen teneinde de regeling van de vermelding op de facturen van het tarief van de accijnzen voor elektriciteit en energieproducten aan te passen aan het gewijzigde artikel 419 van de programmawet van 27 december 2004.¹

RECHTSGROND

4. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 26, § 2, tweede zin, van het koninklijk besluit van 17 maart 2010 ‘betreffende de algemene regeling inzake accijnzen’, naar luid waarvan de minister van Financiën het opnemen van vermeldingen op elk commercieel document kan voorschrijven met het oog op het verzekeren van de juiste heffing van de accijns.

Die bepaling vindt op zijn beurt rechtsgrond in artikel 44, § 2, tweede zin, van de wet van 22 december 2009 ‘betreffende de algemene regeling inzake accijnzen’, naar luid waarvan de Koning het aanbrengen van vermeldingen op elk commercieel document kan voorschrijven, teneinde de juiste inning van de accijns te verzekeren.

¹ Voor die wijzigingen: zie de artikelen 38 en 39 van de programmawet, aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers op 23 december 2021 (*Parl.St.* Kamer 2021-22, nr. 55-2349/020).

Bijgevolg moet in de aanhef naar die bepalingen worden verwezen, en niet naar artikel 424, § 5, van de programmawet van 27 december 2004, noch naar het koninklijk besluit van 9 december 2021 ‘tot bepaling van de minimumvereisten waaraan de facturen en factureringsinformatie voor gas en elektriciteit moeten voldoen’, die geen rechtsgrond bieden aan het ontwerp.

VORMVEREISTEN

5. Gevraagd of over het ontwerp het verplichte overleg in de schoot van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) heeft plaatsgevonden verklaarde de gemachtigde:

“Dit ministerieel besluit werd reeds informeel afgestemd met Luxemburg, en er is geen bezwaar. De tekst zal op de volgende vergadering van de BLEU-douaneraad en het Comité van de Ministers van de BLEU formeel worden goedgekeurd.”

Er moet worden op toegezien dat dit voorafgaande vormvereiste wordt vervuld vooraleer het ontwerp wordt aangenomen. Van het vervuld zijn van deze vormvereiste zal melding moeten worden gemaakt in de aanhef van het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

6.1. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 13, § 1, van het ministerieel besluit van 18 maart 2010 schrijve men “artikel 419 van de programmawet van 27 december 2004”.

6.2. Naar luid van het ontworpen artikel 13, § 2, van het ministerieel besluit van 18 maart 2010 vermeldt “de distributeur” het inzake accijnzen toegepaste tarief.

De gemachtigde bevestigde dat met de term “de distributeur” beoogd wordt te verwijzen naar de omschrijving van dat begrip in artikel 424, § 1, derde lid, van de programmawet van 27 december 2004, naar luid waarvan onder distributeur wordt verstaan de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die voor zijn rekening of voor rekening van derden aardgas of elektriciteit verkoopt of afstaat.

Bijgevolg schrijve men in het ontworpen artikel 13, § 2, van het ministerieel besluit van 18 maart 2010 “de distributeur vermeld in artikel 424, § 1, derde lid, van de programmawet van 27 december 2004”.

6.3. Gevraagd wat in het ontworpen artikel 13, § 2, van het ministerieel besluit van 18 maart 2010 wordt bedoeld met “het inzake accijnzen toegepaste tarief” verklaarde de gemachtigde:

“Het gaat om het gemiddelde tarief dat inzake accijnzen (in casu de bijzondere accijns en de bijdrage op de energie) over het totaal van alle leveringen in een bepaalde periode werd toegepast.

Voorbeeld:

Verbruiksperiode vermeld op de factuur 1/1/22 – 31/12/22:

Verbruik 45 MWh elektriciteit (zakelijk gebruik - geleverd aan een eindgebruiker aangesloten op het transport- of verdelingsnetwerk waarvan de nominale spanning meer is dan 1 kV, met inbegrip van een eindgebruiker die geïdentificeerd wordt als een met hoogspanning gelijkgestelde afnemer).

Tarieven:

voor de schijf van 0 tot 20 MWh:

accijns: 0 euro per MWh;

bijzondere accijns: 14,21 euro per MWh;

bijdrage op de energie: 0 euro per MWh;

voor de schijf van 20 tot 50 MWh:

accijns: 0 euro per MWh;

bijzondere accijns: 12,09 euro per MWh;

bijdrage op de energie: 0 euro per MWh;

Berekening

$(14,21 \text{ euro per Mwh} * 20 \text{ Mwh}) + (25 \text{ euro per Mwh} * 12,09 \text{ Mwh}) = 284,2 \text{ EUR}$
 $+ 302,25 = 586,45 \text{ euro}$

$586,45 : 45 \text{ Mwh} = 13,03 \text{ euro per Mwh}$

In de informatie met betrekking tot de factuur te vermelden toegepaste tarief inzake accijnzen: 13,03 euro per Mwh”

Gelet hierop moet in het ontworpen artikel 13, § 2, van het ministerieel besluit van 18 maart 2010 worden verduidelijkt dat met “het inzake accijnzen toegepaste tarief” het gewogen gemiddelde tarief wordt bedoeld over het totaal van alle leveringen in de periode waarop de factuur betrekking heeft.

Artikel 2

7. Naar luid van artikel 2 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op 1 januari 2022.

Er zal moeten worden op toegezien dat het ontwerp voor die datum wordt aangenomen en bekendgemaakt. Zo niet zal de datum van inwerkingtreding moeten worden aangepast zodat aan het te nemen besluit geen terugwerkende kracht zou worden verleend.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« De nieuwe vereenvoudigde energiefactuur treedt in werking op 1 januari 2022. De accijnsgegevens die moeten voorkomen op de energiefactuur moeten hierop afgestemd zijn en moeten derhalve ook op 1 januari 2022 in werking (...) treden ».

*

2. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté du Ministre des Finances soumis pour avis a pour objet de remplacer l'article 13 de l'arrêté ministériel du 18 mars 2010 'relatif au régime général d'accise' afin d'adapter la règle relative à la mention sur les factures du taux des droits d'accise de l'électricité et des produits énergétiques à l'article 419 modifié de la loi-programme du 27 décembre 2004 ¹.

FONDEMENT JURIDIQUE

4. Le projet trouve son fondement juridique dans l'article 26, § 2, deuxième phrase, de l'arrêté royal du 17 mars 2010 'relatif au régime général d'accise', aux termes duquel le ministre des Finances peut prescrire l'apposition de mentions sur tout document commercial en vue d'assurer l'exacte perception de l'accise.

Cette disposition trouve quant à elle un fondement juridique dans l'article 44, § 2, deuxième phrase, de la loi du 22 décembre 2009 'relative au régime général d'accise', selon lequel le Roi peut prescrire l'apposition de mentions sur tout document commercial en vue d'assurer l'exacte perception de l'accise.

Le préambule doit par conséquent viser ces dispositions, et non l'article 424, § 5, de la loi-programme du 27 décembre 2004, ni l'arrêté royal du 9 décembre 2021 'fixant les autres exigences minimales auxquelles doivent répondre les factures et les informations relatives à la facturation de gaz et d'électricité', qui ne procurent pas de fondement juridique au projet.

¹ Pour ces modifications : voir les articles 38 et 39 de la loi-programme, adoptée par la Chambre des représentants le 23 décembre 2021 (*Doc. parl.*, Chambre, 2021-22, n° 55-2349/020).

FORMALITÉS

5. Invité à préciser si le projet a fait l'objet de la concertation obligatoire au sein du Comité de Ministres de l'Union économique belgo-luxembourgeoise (UEBL), le délégué a déclaré :

« Dit ministerieel besluit werd reeds informeel afgestemd met Luxemburg, en er is geen bezwaar. De tekst zal op de volgende vergadering van de BLEU-douaneraad en het Comité van de Ministers van de BLEU formeel worden goedgekeurd ».

On veillera à ce que cette formalité préalable soit accomplie avant d'adopter le projet. L'accomplissement de cette formalité devra être mentionné dans le préambule du projet.

EXAMEN DU TEXTE

Article 1er

6.1. Dans le texte néerlandais de l'article 13, § 1er, en projet, de l'arrêté ministériel du 18 mars 2010, on écrira « artikel 419 van de programmawet van 27 december 2004 ».

6.2. Aux termes de l'article 13, § 2, en projet, de l'arrêté ministériel du 18 mars 2010, « le distributeur » mentionne le taux des droits d'accise appliqué.

Le délégué a confirmé que par le terme « le distributeur » on entend renvoyer à la définition de cette notion figurant à l'article 424, § 1er, alinéa 3, de la loi-programme du 27 décembre 2004, en vertu duquel par distributeur, il convient d'entendre la personne physique ou morale qui vend ou cède pour son propre compte ou pour compte d'autrui du gaz naturel ou de l'électricité.

Par conséquent, on écrira à l'article 13, § 2, en projet, de l'arrêté ministériel du 18 mars 2010 « le distributeur visé à l'article 424, § 1er, alinéa 3, de la loi-programme du 27 décembre 2004 ».

6.3. Invité à préciser ce qu'il faut entendre par « le taux des droits d'accise appliqué » à l'article 13, § 2, en projet, de l'arrêté ministériel du 18 mars 2010, le délégué a déclaré :

« Het gaat om het gemiddelde tarief dat inzake accijnzen (in casu de bijzondere accijns en de bijdrage op de energie) over het totaal van alle leveringen in een bepaalde periode werd toegepast.

Voorbeeld:

Verbruiksperiode vermeld op de factuur 1/1/22 – 31/12/22:

Verbruik 45 MWh elektriciteit (zakelijk gebruik - geleverd aan een eindgebruiker aangesloten op het transport- of verdelingsnetwerk waarvan de nominale spanning meer is dan 1 kV, met inbegrip van een eindgebruiker die geïdentificeerd wordt als een met hoogspanning gelijkgestelde afnemer).

Tarieven:

voor de schijf van 0 tot 20 MWh:

accijns: 0 euro per MWh;

bijzondere accijns: 14,21 euro per MWh;
bijdrage op de energie: 0 euro per MWh;
voor de schijf van 20 tot 50 MWh:
accijns: 0 euro per MWh;
bijzondere accijns: 12,09 euro per MWh;
bijdrage op de energie: 0 euro per MWh;

Berekening

$(14,21 \text{ euro per Mwh} * 20 \text{ Mwh}) + (25 \text{ euro per Mwh} * 12,09 \text{ Mwh}) = 284,2 \text{ EUR}$
 $+ 302,25 = 586,45 \text{ euro}$

$586,45 : 45 \text{ Mwh} = 13,03 \text{ euro per Mwh}$

In de informatie met betrekking tot de factuur te vermelden toegepaste tarief inzake accijnzen: 13,03 euro per Mwh ».

En conséquence, l'article 13, § 2, en projet, de l'arrêté ministériel du 18 mars 2010 doit préciser que « le taux des droits d'accise appliqué » vise le taux moyen pondéré sur l'ensemble des livraisons de la période sur laquelle la facture porte.

Article 2

7. Conformément à l'article 2 du projet, l'arrêté envisagé entre en vigueur le 1er janvier 2022.

On veillera à ce que le projet soit adopté et publié avant cette date. Dans le cas contraire, il faudra adapter la date d'entrée en vigueur afin de ne pas conférer d'effet rétroactif à l'arrêté envisagé.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE